

Santa Tecla - La Gravosa

Santa Margarida i els Monjos

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Camí de les Masses.
Emplaçament: 250 metres al sud-oest de la fàbrica Ondunova seguint el camí de les Masses.

Coordenades:

Latitud: 41.30779
Longitud: 1.65121
UTM Est (X): 387093
UTM Nord (Y): 4573803

Classificació

Número de fitxa: 08251-68
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle: I aC-IV dC
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: L'excavació ha posat al descobert que les restes estan a nivell de la primera filada dels murs. Actualment protegits per una lona especial i coberts per la terra vegetal de conreu.

Protecció: Inexistent
Número inventari: si, CC.AA
Generalitat:
Accés: Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 020A00077
Autor de la fitxa: Tríade scp
Data de registre de la fitxa: dt., 16/07/2002 - 02:00

Descripció

Camp de conreu vitícola. Al subsòl s'hi localitzen les restes d'una vil·la romana amb

diversos àmbits o habitacions, entre les quals hi ha un dipòsit de signínum allargat, molt probablement relacionat amb la elaboració de vi. També s'hi ha localitzat un pati tancat i diverses habitacions que van ser remodelades successivament. Una d'aquestes habitacions presenta un nivell d'enderroc amb estucs pintats amb diferents motius, i també hi ha un dipòsit i restes de paviment. Al voltant hi ha restes de murs que correspondrien a la part rústica de la vil·la rural romana. També hi ha la zona que en època alt medieval s'utilitzà com a zona d'enterrament. Al límit nord del camp es conserva un mur de tàpia que podria correspondre a una antiga ermita que donaria nom al jaciment. Als costats del camí que delimita el camp encara es poden observar restes constructives.

Història

El jaciment va ser descobert a l'octubre de l'any 1937 per Pere Giró Romeu quan hi va localitzar diverses restes ceràmiques, estucs i un tros de plom. L'any següent, el mateix Giró va efectuar una nova prospecció per poder delimitar el jaciment. El masover de la masia de les Masses va explicar que allà hi havia hagut una ermita amb el nom de Santa Tecla. En realitzar un petit sondeig hi va trobar mig dòlium amb creus estampillades. L'any 1941 s'hi replantà la vinya i hi afloraren a la superfície ceràmiques, pedres i tègules. Des d'aquest moment, Giró va anar recollint el material que sortia amb cada llaurada. En una d'aquestes va recollir un carreu de pedra calcària que quedà dipositat a la secció lapidària del Museu de Vilafranca. L'any 1969, Josep Mestres Mercadé realitzà una prospecció als dos costats del camí de les Masses i hi localitzà fragments de tègula, àmfora itàlica, ceràmica sigillata i ceràmica africana clara (una de les quals duia un segell amb un nom "NARIUS") i una peça de marbre en forma d'urpa de felí. Als anys 80 membres del Grup d'Estudis Ràpits van localitzar sis dòlia al camí de les Masses, durant unes obres de remodelació. Al 1990 s'hi efectuà una intervenció arqueològica dirigida per Antonio Aguilera i Joan Manel Garcia, contractats pel Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya. En aquesta intervenció s'exhumaren tres enterraments d'època alt medieval. També s'efectuà un sondeig al costat del mur que encara és exempt, però sense resultats. Al 1999 s'hi va efectuar una nova excavació arqueològica a càrrec de l'empresa Tríade scp i dirigida per Jordi Farré, amb el corresponent permís i subvencionada pel Servei d'Arqueologia. En aquesta intervenció s'efectuaren cinc sondeigs i diverses rases de delimitació. Aquests sondeigs deixaren al descobert cinc àmbits amb refaccions que ja han estat descrits a l'apartat de descripció de la present fitxa. Aquesta intervenció ha permès establir una ocupació de la vil·la d'entre finals del segle I aC. fins al segle IV dC.

Bibliografia

ALMAGRO, M.; SERRA, C. i COLOMINAS, J. (1945): 'Carta Arqueològica de España, Barcelona.' Madrid. CSIC, Instituto Diego Velazquez. P.162. ESTRADA, J.: (1969) 'Vias y poblados romanos en el área metropolitana de Barcelona.' Ed. Comissió d'Urbanisme de Barcelona B65, Barcelona. P.66. GARCIA, J. Et alii (1993): 'Santa Tecla la Gravosa. Estudi arqueològic i antropològic de tres enterraments humans' dins Miscel·lània Penedesenca XVII, IEP, Sant Sadurní d'Anoia, pp.175-192. GIRÓ, P. (1939) 'Quaderns de camp.' Vol.1,4,7,8,9,1932-1978. (inèdit). GIRÓ, P. (1947) 'Los vestigios ibero-romanos de Santa Margarita y els Monjos'. Acció Catòlica. Vilafranca del Penedès: Suplemento de las Hojas Parroquiales, any VII, nº24. GIRÓ, P.: (1979) 'Notes d'arqueologia a Catalunya: Santa

Margarida i els Monjos' dins "Informació Arqueològica. Butlletí informatiu de l'Institut de Prehistòria i Arqueologia de la Diputació Provincial de Barcelona." Barcelona, pp.165-166.

GIRONA, J.: (1980) 'Santa Margarida i els Monjos. Passeig per la nostra història.'

Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos. Santa Margarida i els Monjos. P.52. GIRONA, J.: (1985) 'Les nostres masies. Programa de la Festa Major 1985'. Ed. Ajuntament de Snta.

Margarida i els Monjos. Sta. Margarida i els Monjos. P.9. GORGES, J.G.: (1979) 'Les villas hispano - romaines. Inventaire et problematique archeologique. Publication du Centre Pierre

Paris, n°4. Paris. P.179. RIBÉ, G.; CEBRIÀ, A. i SENABRE, M.R. (1990): 'Carta

Arqueològica de l'Alt Penedès.' Vilafranca del Penedès. ROMEU, J. (1990): 'Trobats quatre esquelets d'època romana al terme dels Monjos' dins "El 3 de 8", Vilafranca del Penedès,

divendres 6 de novembre. TORRENTS, J. I TORRENTS, J. (1991): 'La Ràpita, una institució musulmana al Penedès?' dins Miscel·lània Penedesenca XV, IEP, Sant Sadurní

d'Anoia, pp.288.

